

Vi snakker sammen om

Pornografi

Vi snakker sammen om Pornografi

Denne veilederen er en del av et sett med ressurser utviklet av Det internasjonale hovedkvarteret for å gjøre det mulig for frelsesarmefamilien å snakke om seksualitet og relasjoner. En samtaleleder leder hver samtale og har tilgang til følgende ressurser:

- **Spørsmål til samtale:** Spørsmålene er utformet for å få samtalen til å flyte. Samtaleleder kan velge å utelate noen spørsmål. Målet er ikke å gi «riktige» svar, men heller å ha en genuin samtale og være åpen for Den hellige ånds ledelse. Samtaleleder avgjør selv om deltakerne skal få spørsmålene på forhånd.

- **Veileder:** Hele dette dokumentet som inneholder både bakgrunnsstoff for hvert trinn i TBT-syklusen¹ og spørsmål til samtale. Ressursmateriellet skal være en hjelp for samtalelederen og en inspirasjon for samtalerne.

Før samtalen

1. **Invitere:** Folk må inviteres til å delta i samtalen. Ingen skal tvinges til å delta. Når folk blir invitert, må de informeres om samtalsens natur, samt forventningene om konfidensialitet og respektfull oppførsel. Eksisterende smågrupper og bibelgrupper egner seg godt til slike samtaler.²
2. **Forberede:** Samtaleleder bør ha studert denne veilederen før de leder samtalen.
3. **Forutse risikoer:** Å snakke om menneskelig seksualitet er personlig. Noen mennesker har sterke meninger, og mange har hatt opplevelser som har påvirket dem dypt. Vurder risikoene og forbered deg så godt som mulig. Konfidensialitet må respekteres.

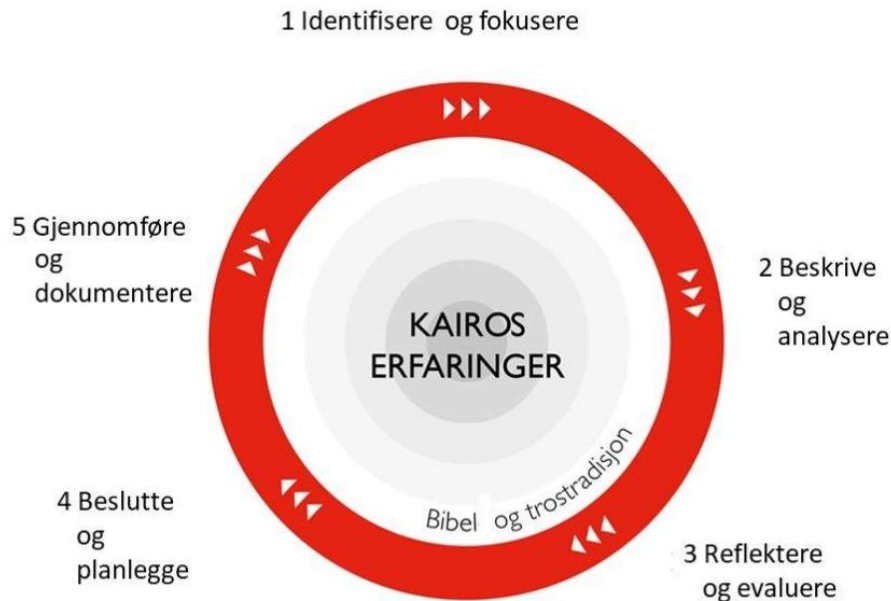
---

¹ TBT står for Trosbasert Tilrettelegging. E-læringskurset Trosbasert Tilrettelegging (TBT) er tilgjengelig i Frelsesarmeens kursportal Visma Glup.

² Se E-læringskurset "Smågrupper - hvordan komme i gang?" i Frelsesarmeens kursportal Visma Glup.

Hva skjer under en samtale?

En gruppe mennesker (ideelt sett 10-12 personer) møtes i 90 til 120 minutter for en samtale ved hjelp av Trosbasert Tilrettelegging (TBT-prosessen).

Under samtalen bestemmer samtaleleder hvilke spørsmål fra spørsmålslista som skal brukes. Det er ikke nødvendig å bruke alle spørsmålene.

Hver samtale startes og avsluttes med bønn.

Veileder

Denne veilederen har ikke som mål å besvare spørsmålene. I stedet gir den samtaleleder nøkkelinformasjon fra Bibelen, vår trostradisjon og vitenskapelige fakta fra pålitelige kilder. Den inkluderer alle spørsmålene til samtale og gir bakgrunnsinformasjon for å støtte samtalen mens gruppen jobber seg gjennom TBT-prosessen. Ikke alt kan dekkes i veilederen. Hvis du ikke vet svaret på et spørsmål fra en deltaker, er det helt greit å si: «Jeg vet ikke», og oppmuntre dem til å utforske temaet videre på egen hånd eller sammen med andre medlemmer av gruppen.

TRINN EN

Identifisere og fokusere

Hva er saken?

Spørsmål til samtale

- Er pornografi et betydelig problem i vårt samfunn? Hvis ja, hvorfor?
- Er noen former for pornografi mer alvorlige enn andre?

Hva er pornografi?

Pornografi kan defineres som «... seksuelt innhold (visuelt, auditivt eller skriftlig) ... brukt til seksuell opphisselse og stimulering»³. Ordet «pornografi» kommer fra det greske ordet «porne». Roten til

---

³ Schneider, J.P. (2000). A qualitative study of cybersex participants: Gender differences, recovery issues, and implications for therapists. *Sexual Addiction and Compulsivity*, 7, 250.

dette ordet stammer fra kjøp og salg av mennesker til seksuelle formål.⁴ Ordet brukes nesten 40 ganger i Det nye testamentet.

Å lage, distribuere, selge, kjøpe og bruke pornografi er lovlig i mange deler av verden. Noen ganger skiller det mellom barne- og voksenporno, og mellom erotikk, mykporno og hardporno.

Hvordan får man tilgang til pornografi?

Pornografi kan leveres gjennom nesten alle typer medier. Den vanligste måten er via internett. Internettporno er lett tilgjengelig for alle, inkludert barn, gjennom bruk av smarttelefoner, datamaskiner og nettbrett.

Pornografi distribueres ofte gjennom film, fjernsyn og litteratur, og dukker ofte opp i reklame, annonsering og i videospill.

Innholdet i pornografi viser ofte begjær, aggresjon, vold og nedverdiggelse av kvinner, menn, jenter og gutter. Det er forbundet med seksuell avhengighet og har langsiktige konsekvenser for den som ser på. Pornografi kan også skade de som står seeren nær, spesielt en ektefelle.

Tips til samtaleleder

- Inviter folk til å dele personlige erfaringer hvis de føler seg komfortable med det, men ikke få noen til å føle at det er tid for bekjennelser!
- Historier kan være veldig nyttige, men hvis deltakere deler personlige historier, sørg for at alle husker løftet om konfidensialitet. Unngå at noen blir for personlige. Denne samtalen er ikke ment som sjelesorg eller terapi. Det er imidlertid viktig å ha noen pålitelige personer i tankene som kan gi den typen støtte til deltakere etter samtalen hvis de ønsker det.

TRINN TO

Beskrive og analysere

Spørsmål til samtale

- Hvem bruker pornografi?
- Hvorfor bruker folk pornografi? Hva skjer som et resultat av det?
- Hva vet vi om pornoindustrien?
- Hvilke signaler sender pornografi om sex?

Hva vet vi om pornografi?

Det er lett å bli overveldet av forskningen på bruk av porno. Denne samtalen er ikke ment å være en undervisningstime om definisjon, bruk eller effekter av pornografi, men det er viktig å forstå noen grunnleggende fakta.

Selv om følgende liste ikke er en fullstendig oversikt over det vi vet om pornografi, er det noen viktige fakta som er verd å merke seg:

- Omtrent 12 % av alle nettsider er relatert til pornografi, og 25 % av alle søkemotorforespørsler.⁵

---

⁴ *Theological Dictionary of the New Testament*

⁵ Zurbriggen, Eileen L., PhD, et. Al., American Psychological Association, Task Force on Sexualization of Girls (2010), Report of the APA Task Force on the Sexualization of Girls, 10

- Pornografi viser ofte verbal aggresjon mot kvinner og skildrer ofte seksuell aggresjon, fiktiv vold og iscenesatt voldtekt.⁶
- Vedvarende pornokonsum påvirker menns kvinnesyn, og bidrar til å opprettholde negative stereotypier av kvinner. Dette kan føre til at menn ser på kvinner som seksuelle objekter og fremmer holdninger som støtter voldtekt og seksuell aggresjon.⁷
- Selv om vi ofte tenker at det er kvinner som blir gjort til objekter i pornografi, gjelder dette også menn og barn.
- Selv om menn bruker porno mer enn kvinner, gjør også kvinner det i økende grad.⁸
- Bruk av pornografi utvikler seg ofte til avhengighet. Risikoen øker med tilgjengeligheten på ulike medieplattformer.
- Mange mennesker blir eksponert for pornografi gjennom TV, film, litteratur og internett. Pornografi kan fungere som en flukt fra andre problemer personen står overfor. Angst, depresjon, samlivsproblemer og ensomhet er alle eksempler på triggere.
- Å se på pornografi begynner ofte med eller skaper begjær. Det tiltrekker seg personer med seksuell nysgjerrighet eller de som ønsker å tilfredsstille seksuelle behov.
- Den første eksponeringen for pornografi kan være tilfeldig, men når en først har sett det, kan det skape et ønske om mer.
- Kombinasjonen av tilgjengelighet, medietilgang og menneskets naturlige seksuelle nysgjerrighet og begjær gjør pornografi spesielt vanskelig å unngå. Disse faktorene bidrar til å gjøre det ekstra vanskelig for personer med seksuell avhengighet eller anlegg for avhengighet.

Forskning på pornografi viser at pornografikonsum har negative langtidsvirkninger. Her er noen eksempler:

- Effekter på nære relasjoner- redusert seksuell tilfredshet med ektefellen, løsrivelse fra verdifulle og meningsfulle relasjoner, usikkerhet, unngåelse og økt angst.⁹
- Pornografisk innhold viser ofte en fiktiv form for «utroskap» mot en partner, noe som bidrar til å normalisere en slik atferd.¹⁰
- Studier viser at pornografi normaliserer skadelige handlinger og holdninger (seksuell og generell aggresjon i seksuelle handlinger mot en partner, nedlatende holdninger mot kvinner osv.) som menn kan ha overfor kvinner eller sine partnere.¹¹

---

⁶ D'Abreu, Lylla Cysne Frota; Krahé, Barbara, *Psychology of Men & Masculinity* 15.2 (Apr 2014): 153-54

⁷ Szymanski, Dawn and Destin N. Stewart-Richardson, 'Psychological, Relational, and Sexual Correlates of Pornography Use on Young Adult Heterosexual men in Romantic Relationships' *Journal of Men's Studies* 22.1 (Winter 2014): 65

⁸ www.christianitytoday.com/women/2013/octobe/secret-womens-porne-problem.html

⁹ Ibid5, 67

¹⁰ Wright, Paul J. et al, 'More than a Dalliance...', (2014), 98

¹¹ Mincey, Krista D. et al, (2014), 167-68

Hva vet vi om sammenhengen mellom pornografi og menneskehandel?

Pornoindustrien gjør det vanskeligere å bekjempe menneskehandel over hele verden. En studie antyder at pornografi gjør det merkbart lettere å drive handel med barn.

Studien undersøkte flere rettsaker i USA knyttet til menneskehandel av barn i et forsøk på å forstå den nye trenden. Det ble observert en økende tilstedeværelse av overgripere og pedofile som bruker internett for å finne materiale.¹²

Det ble også rapportert at barnepornografi og menneskehandel spres bredt gjennom reklame i selve pornografien, samt via internett, chatterom og andre fora.¹³

Studien som analyserte amerikanske rettsaker om seksuell utnyttelse av barn, viste at den vanligste metoden for involvering via internett var gjennom nettbaserte eskortetjenester eller reklame, fulgt av barnepornografi mot kompensasjon og fremveksten av e-post, tekstmeldinger og direktemeldinger.

Tips til samtaleleder

- Spørsmålene for trinn to, tre og fire bør på en naturlig måte knyttes til problemstillingen som gruppen identifiserte i trinn én.
- I trinn to er det viktig å unngå at samtalen beveger seg over i beslutnings- og planleggingsmodus. Fokuser på å beskrive og analysere problemene.

---

¹² Klein, Carolina A. 'Digital and Divergent: Sexual Behavior on the Internet'. *Journal of American accd Psychiatry Law* (2014), 339

¹³ Wells, Melissa & Michell, Kimberly J. & Ji, Kai. 'Exploring the Role of the Internet in Juvenile Prostitution Cases Coming to the Attention of Law Enforcement'. *Journal of Child Sex Abuse* (2012), 339

TRINN TRE

Reflektere og evaluere

Spørsmål til samtale

- Sier Bibelen noe om pornografi?
- Hva lærer Frelsesarmeen om pornografi?
- Tenk deg at Jesus befant seg på settet til en «voksen»-film. Hva tror du ville ha skjedd?

Hva sier Bibelen om pornografi?

Det gamle testamentet

Det finnes flere historier i Det gamle testamentet som viser hvordan kvinner ble sett på som seksuelle objekter som kunne begjæres og tas. Dette fikk alvorlige konsekvenser som utenomekteskapelige handlinger og sammenbrudd i relasjoner. For eksempel begjærte David Batseba (2. Samuel 11).

Han handlet på sitt begjær, noe som fikk ødeleggende konsekvenser. Mønsteret fortsatte med Davids sønn, Amnon. 2.Samuel 13 beskriver turbulensen i Davids familie som begynte med Ammons begjærlige besettelse av sin brors søster, Tamar. Dette førte til voldtekt. Etter voldtekten hatet Amnon henne med intenst hat. Faktisk hatet han henne mer enn han hadde elsket henne. Han sa til henne: «Stå opp og gå!» (2. Samuel 13.15).

Verken David eller Amnon klarte ikke å se at kvinner og menn er skapt likeverdige i Guds bilde (1. Mos 1). De lot fristelse og begjær overskygge respekten for de andre. Bibelske fortellinger om kvinners seksuelle begjær er sjeldnere, men man kan trekke fram Potifars hustrus kalkulererte forsøk på å forføre Josef (1. Mos 39). Disse historiene (og det finnes flere) er eksempler på begjærets mulige konsekvenser.

Det nye testamentet

Jesu behandling av kvinner er et forbilde på hvordan Gud ønsker at hans folk skal tenke og handle. I stedet for å tilpasse seg en kultur som betraktet kvinner som mindre verd enn menn (ofte til og med som eiendeler), elsker han dem, viser dem tillit, underviser, frelser og betjener dem på lik linje med menn.

En av Jesu mest utfordrende uttalelser om seksuell tiltrekning er: «Enhver som ser på en kvinne med lyst, har allerede begått ekteskapsbrudd i sitt hjerte.» (Matteus 5,28)

Her understreker Jesus noe viktig. Utroskap er ikke bare å ha samleie med en annen enn den du er gift med. Utroskap innebærer at du knytter dype personlige, emosjonelle og mentale bånd til noen annen enn din ektefelle. En del av problemet med pornografi, er at den tillater seksuell aktivitet uten en personlig binding til menneskene på skjermen eller i magasinet.

Når det gjelder utnyttelse av barn, er Jesus krystallklar:

«Men den som lokker en av disse små som tror på meg, til fall, for ham var det bedre om han fikk en kvernstein hengt om halsen og ble senket i havets dyp.» (Matteus 18,6)

Enhver som misbruker barn eller misbruker sin makt over barn eller voksne, handler i strid med Jesu lære.¹⁴

Ett eksempel på bruk av det greske ordet “porne” er fra I Kor 6,18;20, der det står:

«Flykt fra seksuell umoral (porneian). All annen synd som et menneske begår, er utenfor kroppen, men den som synder seksuelt, synder mot sin egen kropp... Ær Gud med deres kropp.»

I Jakob 1,13-16 leser vi:

«Hver og en blir fristet når han lokkes og dras av sitt eget begjær. Når så begjæret har unnfanget, føder det synd, og når synden er moden, føder den død. La dere ikke forføre, mine kjære brødre og søstre.»

I I. Kor 10,12-13 advarer Paulus de kristne på en realistisk måte, men forsikrer dem også om Guds styrkende kraft:

«Om noen mener seg å stå støtt, må han passe seg så han ikke faller. Ingen fristelse har møtt dere som ikke mennesker kan bære. Gud er trofast, han skal ikke la dere bli fristet over evne, men han skal sørge for en utvei, så dere kan holde ut.»

«Til slutt, brødre og søstre, alt som er sant, alt som er edelt, alt som er rett, alt som er rent, alt som er verdt å elske, alt som er verdt å akte, alt som er dyd og alt som fortjener ros, legg vinn på det! ... Og fredens Gud skal være med dere” (Fil 4,8-9).

Frelsesarmeens standpunkt om pornografi¹⁵

Frelsesarmeen tror at alle mennesker er skapt i Guds bilde, og bekrefter kroppens og relasjoners hellighet basert på Bibelens lære.

Pornografi blir sett på som en krenkelse av disse. Derfor vil vi motarbeide produksjon, distribusjon og bruk av pornografi. Frelsesarmeen tar avstand fra alle former for pornografi og gjøre alt de kan for å stoppe produksjon, distribusjon og bruk av dette.

Frelsesarmeen tar spesielt avstand fra alle former for barnepornografi og motsetter seg på det sterkeste at det produseres, distribueres og brukes bilder av barn til seksuelle formål.

Bakgrunn for Frelsesarmeens standpunkt

Bibelen fremstiller seksuell intimitet, innenfor Guds plan, som noe iboende godt.¹⁶ Frelsesarmeen understreker seksualitetens hellighet basert på Bibelens lære. Som kristne er vi kalt til å ta vare på de sårbare, opprettholde menneskeverdet og bevare familiens integritet.¹⁷

Pornografi angriper og forvrenger Guds hensikt

Pornografi depersonaliserer seksualiteten, og fremhever kjødelige lyster over kjærlige relasjoner og forpliktelse.

I stedet for å skape intimitet, forsterker pornografien bare fantasibasert begjær.

Pornografi kan skape forventninger til seksuelle relasjoner som ikke er oppnåelige i et forpliktende parforhold, og som derfor kan være svært skadelige.

---

¹⁴ International Positional Statement on ‘The Use of Power’, www.salvationarmy.org/isjc/ips

¹⁵ Frelsesarmeens internasjonale standpunkt om pornografi finner du på Frelsesarmeens nettsider.

¹⁶ F.eks. 1.Mos 2,23-24

¹⁷ F.eks. 1. Kor 6,13b, 18-20; Matt 5,27-28

Pornografi er ikke bare et spørsmål om privatmoral, men et spørsmål om umoralsk industripraksis.

Pornoindustrien er omfattende og det genereres betydelige inntekter globalt gjennom distribusjon av pornografi.

Frelsesarmeen mener at alle har rett til beskyttelse mot kommersiell utnyttelse som nedverdiger mennesker for økonomisk vinning, og er motstander av å gjøre mannlig og kvinnelig seksualitet til en vare, slik pornoindustrien gjør.

Det finnes også bevis som tyder på at det er en sammenheng mellom pornoindustri og menneskehandel,¹⁸ og dokumentasjon på tilfeller der mennesker er blitt solgt til produksjon av pornografisk materiale.¹⁹ Sammenhengen mellom pornokonsum og kjøp av sex viser hvordan etterspørselen etter kommersiell sex øker, med synlige forbindelser til menneskehandel.²⁰ For Frelsesarmeen er menneskehandel i strid med prinsippene om frihet og verdighet, og vi kjenner oss sterkt forpliktet til å bekjempe det uansett hvordan det måtte komme til uttrykk.²¹

Pornografi forvrenger seksualetikken

Den lette tilgangen til hardporno bidrar til å endre oppfatningen av hva som er rett og galt i seksuelle relasjoner. Pornografi kan nøre opp om oppfatningen om at så lenge begge samtykker, er alt tillatt i en seksuell relasjon. Dette er et syn Frelsesarmeen ikke deler.

Pornografi slik vi kjenner det i dag, er ikke omtalt i Bibelen. Men begjær og sex utenfor kjærlige relasjoner har vi flere eksempler på. Ved å fokusere på det store bildet og hvordan slike tema blir behandlet i Bibelen, kan vi lære noe om bruk av pornografi.

TRINN FIRE

Beslutte og planlegge – Hvordan skal vi da leve?

Det finnes hjelp å få. Du kan for eksempel laste ned et dataprogram

Datatprogrammet finner du på www.covenanteyes.com. Dette sporer internettaktiviteten din og rapporterer det til en betrodd venn. Pornografi kan være avhengighetsskapende, og i likhet med annen avhengighet kan støttegrupper hjelpe mennesker til å stå imot den fristelsen som porno er. Det fins mange ressurser på internett, som f.eks. www.religiousalliance.org/, som er anbefalt av Frelsesarmeen i USA.

Spørsmål til samtale

- Hvordan kan vi øke bevisstheten (i våre hjem, i menigheten, i vårt lokalsamfunn) om de negative effektene av pornografi?
- Hva kan vi gjøre praktisk for å avstå fra pornografi eller hjelpe andre med det?

---

¹⁸ Arizona State News (2012), 'Human trafficking activity on adult entertainment website more pervasive than expected', retrieved from https://asunews.asu.edu/20121130_humantrafficking

¹⁹ <http://afaofpa.org/wp-content/uploads/Social-Costs-of-Porn-Report.pdf>

²⁰ USA Department of State (2013), 'Trafficking in Persons Report', retrieved from <http://www.state.gov/documents/organizations/210737.pdf>

²¹ Frelsesarmeens standpunkt om moderne slaveri og menneskehandel, [moderne-slaveri_2804.pdf](#)

TRINN FEM

Gjennomføre og dokumentere

Når samtalen er over og gruppa har avsluttet med bønn, kan deltakerne oppmuntres til å undersøke problemstillingen videre alene i eget tempo eller med andre i gruppa.

Tips til samtaleleder

- Det kan være nyttig å be for enkeltpersoner i gruppa som er blitt spesielt berørt av samtalen. Kanskje følge opp med et besøk eller en telefon i uka som kommer.

